

KÚRIA

Bfv.III.224/2012/15. szám

A Kúria Budapesten, a 2012. év október hó 2. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A vesztegetés büntette miatt R.I. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője és a II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványokat elbírálva a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 1.B.217/2010/21. számú, illetőleg a Debreceni Ítéltábla Bf.III.617/2011/10. számú ítéletét R.I. I. rendű és B.R.Gy. II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 8.420 (nyolcezer-négyszázhusz) forint bünygyi költséget az állam viseli.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság a 2011. június 22. napján kihirdetett 1.B.217/2010/21. számú ítéletével

- R.I. I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki vesztegetés büntettének kísérletében [Btk. 250. § (1) bekezdés és (3) bekezdés 1. tétel I. fordulat] és ezért őt 2 év és 2 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte,
- B.R.Gy. II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki vesztegetés büntettének kísérletében [Btk. 250. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont és (3) bekezdés 2. tétel I. fordulat] és ezért őt 4 év és 2 hónap börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte,
- a felülvizsgálattal nem érintett III. rendű terheltet bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntettében [Btk. 250. § (1) bekezdés és (3) bekezdés 1. tétel I. fordulat] és ezért vele szemben is büntetést szabott ki,
- rendelkezett továbbá mindhárom terhelt vonatkozásában az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról és a bűnügyi költségről.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság mindhárom terhelt és védőik fellebbezése alapján eljárva a 2011. november 10. napján hozott Bf.III.617/2011/10. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet annyiban változtatta meg, hogy

- mindhárom terhelt cselekményét vesztegetés büntettének [Btk. 250. § (1) bekezdés és (3) bekezdés I. tétel III. fordulat] minősítette, amit a felülvizsgálattal nem érintett III. rendű terhelt bűnsegédként követett el,
- a II. rendű terhelt büntetését 2 év 2 hónapi börtönbüntetésre és 2 évi közügyektől eltiltásra enyhítette,
- enyhítette a felülvizsgálattal nem érintett III. rendű terhelt büntetését is,
- egyebekben az elsőfokú ítéletet érdemben helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság az elkövetéskor hatályos büntetőtörvényt alkalmazta. Jogi értékelése szerint az I. rendű és a II. rendű terhelt kötelességét ténylegesen nem szegte meg, ennek hiányában (befejezetlen) kísérlet valósult meg. A II. rendű terhelt körzeti megbízotti csoportvezetői pozíciója pedig vezető beosztás.

A másodfokú bíróság törvényesnek találta mindhárom terhelt bűnösségének megállapítását.

A másodfokú bíróság szerint kötelességszegés nem történt, de az I. rendű és a II. rendű terhelt a hivatali helyzetével visszaélt, mert a hivatalos minőséghez kapcsolódó jogosítványukat a vonatkozó jogszabályokkal és a társadalmi rendeltetésével ellentétes módon gyakorolták. Így a bűncselekmény elkövetése befejeződött.

A másodfokú bíróság szerint a II. rendű terhelt nem vezető beosztású. Vezető beosztásúnak nemcsak az a hivatalos személy minősül, aki beosztásánál fogva egy vagy több szervezeti egység irányítását végzi, hanem az is, akinek beosztására, személyére figyelemmel feladata az, hogy működése során irányítson, igazgasson, más személyek felé utasítási joga legyen. Erre azonban nem tartalmaz tényeket a vádirati tényállás, de a bizonyítás anyaga sem.

Felülvizsgálati indítványt a jogerős ügydöntő határozat ellen az I. rendű és a II. rendű terhelt védői nyújtottak be.

Az I. rendű terhelt védője a Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) és c) pontját jelölte meg. Szerinte téves a minősítés, ami miatt törvénysértő a büntetés. Az I. rendű terhelt esetében a bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy önkéntes elállás valósult meg. Az I. rendű terhelt ugyanis O.K. és a III. rendű terhelt felé egyaránt jelezte, hogy a cselekményben nem kíván részt venni. Így kötelességszegés és a hivatali helyezettel való egyébkénti visszaélés fel sem merülhet. Kizárólag a Btk. 250. §-ának (1) bekezdése szerinti alapeset valósult meg, ami a jogtalan előny kérésével, elfogadásával, illetőleg a kérővel vagy elfogadóval egyetértéssel befejezett. Végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását kérte.

A II. rendű terhelt védője szintén a Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) és c) pontját jelölte meg, és a Btk. 250. §-ának (1) bekezdése szerinti alapesetet látta megállapíthatónak. A (3) bekezdés egyetlen fordulata sem történt meg, ilyen intézkedést a védelem nem tett, O.K.-val kapcsolatba sem került. Végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását kérte.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1168/2012. számú átiratában az I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt nem tartotta alaposnak, és a megtámadott határozat hatályban tartását indítványozta.

Hivatkozott arra, hogy az irányadó tényállás alapján az I. rendű terhelt azt is ígérte O.K.-nak, hogy a prostitúcióval elkövetett szabálysértései miatt sem kezdeményez ellene szabálysértési eljárást. Mivel pedig az I. rendű terhelt nem tett feljelentést vagy egyéb intézkedést, megszegte az intézkedési kötelességét [Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 13. § (1) bekezdés, Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (szolgálati szabályzat) 3. § (1) bekezdés]. Így cselekménye nem maradt kísérleti szakban, befejeződött, az önkéntes elállás fel sem vetődhet. Az I. rendű terhelt hivatalos

személyként, a működésével összefüggésben kért jogtalan előnyt, és a jogtalan előnyért hivatali kötelességét megszegve nem intézkedett.

A legfőbb ügyész nem értett egyet a másodfokú bíróság általi minősítéssel. A cselekmény helyesen hivatalos személy által, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette [Btk. 250. § (1) és (3) bekezdés]. A büntetés azonban a büntetési tételek azonossága miatt nem törvénysértő.

A Legfőbb Ügyészség a BF.672/2012. számú átiratában a II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt sem tartotta alaposnak és szintén a megtámadott határozat hatályban tartását indítványozta.

Álláspontja szerint az irányadó tényállás alapján a II. rendű terhelt egyetértett az előny kérőjével, az I. rendű terhelttel, de más magatartást nem tanúsított. Nem részese volt az I. rendű terhelt által elkövetett bűncselekménynek, hanem a törvényi tényállás másik fordulatát valósította meg.

Ellenben tévedett a másodfokú bíróság, amikor nem állapította meg a (3) bekezdés szerinti minősített esetet. A II. rendű terhelt körzeti megbízotti csoportvezetői beosztásánál fogva irányította a csoport tevékenységét és ebben a minőségében az I. rendű terhelt előljárója volt. Elöljárói kötelességét megszegve nem jelentette az I. rendű terhelt tudomására jutott bűncselekményt, de ez nem ad alapot a (3) bekezdés megállapítására. A II. rendű terhelt a pénz reményében ösztönözte, hogy alárendeltje a jogellenes kapcsolatot fenntartsa.

A másodfokú bíróság törvényt sértett, mivel nem állapította meg a (2) bekezdés a) pontja szerinti minősített esetet, vagyis azt, hogy a II. rendű terhelt vezető beosztású volt. Vezető beosztású az, aki szervezeti egységet vezet, vagy akinek mások felé utasítási joga van. Annak nincs jelentősége, hogy milyen szintű vezető az elkövető. A cselekmény helyesen vezető beosztású hivatalos személyként elkövetett vesztegetés büntette [Btk. 250. § (1) bekezdés III. fordulat és (2) bekezdés a) pont]. A büntetés azonban a büntetési tételek azonossága miatt nem törvénysértő.

A II. rendű terhelt védőjének - a Legfőbb Ügyészség átiratára tett - észrevétele szerint a II. rendű terhelt nem volt az I. rendű terhelt szolgálati előljárója [1996. évi XLIII. törvény 2. § d) pont]: részére parancs- és intézkedésadási joga nem volt (azzal a körzeti megbízotti alosztályvezető bírt), valamint felé munkáltatói jogköre sem volt. Utalt még rá, hogy ilyen jogosítványokat védencének munkaköri leírása sem tartalmazott.

A Kúria az ügyeket egyesítette (Bfv.III.441/2012/4.) és a a Be. 420. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott.

Az I. rendű és a II. rendű terhelt védői a nyilvános ülésen fenntartották és megismételték az indítványokban, a II. rendű terhelt védője pedig az írásbeli észrevételében is foglaltakat. A II. rendű terhelt védője másodlagosan a Btk. 255/B. §-ának (1) bekezdése szerinti vesztegetés feljelentése elmulasztásának büntetében indítványozta védenca bűnösségét megállapítani.

A Legfőbb Ügyészség képviselője a nyilvános ülésen fenntartotta az átiratokban foglaltakat, továbbá arra nézve, hogy a II. rendű terhelt az I. rendű terheltnek szolgálati előljárója volt, a szolgálati szabályzat 100. §-ára is utalt.

Az I. rendű és a II. rendű terhelt védőinek felülvizsgálati indítványa nem alapos.

Felülvizsgálatban a felülbírálat

- az indítványhoz [Be. 423. § (4) bekezdés],
- a jogerős határozatban megállapított tényálláshoz [Be. 423. § (1) bekezdés] és
- főszabályként a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályokhoz [Be. 423. § (2) bekezdés] kötött.

Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés].

A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.

A bíróság azonban nem sértett törvényt, amikor a két terhelt

bűnösségét hivatalos személyként elkövetett és a Btk. 250. § (3) bekezdése szerinti vesztegetés büntetében megállapította, ámde az nem a hivatali helyzetükkel egyéb módon visszaélve, hanem kötelességszegéssel elkövetettnek minősül. A törvénysértő minősítés azonban egyik terhelt esetében sem vezetett törvénysértő büntetés kiszabásához.

A Btk. 250. §-a szerinti vesztegetés elkövetéskor hatályos (egyébként elbíráláskorival is azonos) törvényi tényállása a következő:

(1) Az a hivatalos személy, aki a működésével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, avagy a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetőleg a jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntetett követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) vezető beosztású vagy fontosabb ügyekben intézkedésre hivatott hivatalos személy,

b) más hivatalos személy fontosabb ügyben követi el.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben foglalt megkülönböztetés szerint két évtől nyolc évig, illetőleg

öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az elkövető, ha

a jogtalan előnyért hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy

hivatali helyzetével egyébként visszaél, illetőleg

ha a cselekményt bűnszövetségben vagy

üzletszerűen követi el.

Előrebocsátja a Kúria, hogy amennyiben a törvényi tényállás több elkövetési magatartást tartalmaz, amelyek büntetési tétele

– azonos, akkor az elkövetési magatartások fordulatairól van szó, ha pedig

– eltérő, akkor az egyes elkövetési magatartások a törvényi tényállás külön tételei,

s ennek megfelelően kell azokat a bűncselekmény megnevezésében jelölni [BKv 61. 3.a) pont].

Mindemellett értelemszerű, hogy a jogalkotó a törvényi tényállás szerkezetét – a bekezdésekre, azon belül pontokra, alpontokra osztással – eleve megszabta. Ehhez képest a fordulat, illetve tétel megjelölés mindig az adott szerkezeti egységen belüli többség elemeinek megkülönböztetését szolgálja. Ha nincs többség, akkor a fordulat, illetve tétel használata okafogyott, ez esetben önmagában a törvény szerkezeti egységének (bekezdés, pont stb.) megjelölése elegendő.

Az előzőekben írtak alapján

- az alaptényállásnak háromféle, azonos büntetési tétellel fenyegetett elkövetési magatartása, azaz 3 fordulata van,
- a (2) bekezdés a) pontjának kétféle, azonos büntetési tétellel fenyegetett elkövetési magatartása, azaz 2 fordulata van,
- a (2) bekezdés b) pontjának egy elkövetési magatartása van (nincs se fordulat, se tétel),
- a (3) bekezdésnek két tétele van, és mindkét tételen belül 5-5 fordulata.

Egyértelmű, és az indítványokban sem vitatott, hogy az irányadó tényállás szerinti cselekmények esetében az I. rendű és a II. rendű terhelt hivatalos személy (hivatásos, egyben szolgálatban lévő rendőr) volt [Btk. 137. § 1. pont 1) alpont].

A működésével kapcsolatban az I. rendű terhelt a jogtalan előnyt kérte: azon ígérete ellenében, hogy heti 40 eFt-ért a rendszeresen prostitúciót végző O.K.-t védelemben részesíti, vele szemben nem intézkedik [Btk. 250. § (1) bekezdés 1. fordulat].

A II. rendű terhelt ugyancsak a működésével kapcsolatban, ezen tények ismeretében, egyetértett a jogtalan előny kérőjével: az ő ötlete volt a felülvizsgálattal nem érintett III. rendű terhelt bevonása a pénz átvételére, továbbá az I. rendű terhelttel megállapodott a pénz elosztásáról [Btk. 250. § (1) bekezdés 3. fordulat].

A jogtalan előnyért a hivatali kötelességét mindkét terhelt megszegte [Btk. 250. § (3) bekezdés 1. tétel 1. fordulat]. Az I. rendű terhelt azzal, hogy a prostituálttal szemben nem intézkedett. A II. rendű terhelt azzal, hogy ő sem intézkedett O.K.-val szemben, továbbá előljárói kötelessége elmulasztásával [Btk. 361. § (1) bekezdés a) pont] nem jelentette az I. rendű terhelt tudomására jutott bűncselekményét.

Az I. rendű és a II. rendű terhelt a rendőri kötelességét szegte meg.

A rendőr jogkörében eljárva hivatalból köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak, és az rendőri beavatkozást igényel. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van [Rtv. 13. § (1) bekezdése és ahhoz fűzött indokolása].

Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése esetén, illetőleg ha

ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli [szolgálati szabályzat 3. § (1) bekezdés].

Ezek az általános intézkedési szabályok. Vannak különös szabályok is.

A rendőr szabálysértési jogkört gyakorol [Rtv. 1. § (2) bekezdés b) pont]. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy jogszabály által meghatározott esetekben helyszíni bírságot szab ki [szolgálati szabályzat 21. § (1) bekezdés]. A körzeti megbízott alapvető feladatai közé tartozik szabálysértési ügyekben az előzetes intézkedés foganatosítása [szolgálati szabályzat 86. § (2) bekezdés].

A hatóság tagja és a hivatalos személy köteles a hatáskörében tudomására jutott bűncselekményt - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelenteni [Be. 171. § (2) bekezdés]. A rendőr az általa észlelt, vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz [szolgálati szabályzat 20. § (1) bekezdés].

Mindezekkel szemben a hivatali helyzettel visszaélés alatt a hivatalos minőséghez kapcsolódó jogosítványok rendeltetésellenes gyakorlása értendő. Ilyen különösen a hivatali helyzet, tekintély, a hivatali tevékenységből adódó ismertség, ismeretség, függőség, befolyás személyes cél érdekében, személyes indokból saját vagy más előnyére, illetve hátrányára törekvő felhasználása.

Az adott ügyben azonban nem erről volt szó. A vesztegetés alapesetét képező terhelti magatartások (jogtalan előny kérése, illetve egyetértés a jogtalan előny kéréjével) a jellegüknél fogva eleve a rendőr, mint hivatalos személy működésének jogellenes és egyúttal rendeltetésellenes gyakorlása. Ha a vesztegetés alapesetében már értékelt magatartás a hivatali helyzettel való egyébkénti visszaélés, és ezáltal a (3) bekezdés szerinti minősített eset lenne, az ugyanannak a magatartásnak kétszeres értékelése. A (3) bekezdés szerinti minősített eset akkor állapítható meg, ha - a kötelességszegés és a hatáskör-túllépés eseteit most ide nem értve - a terheltek további magatartást is tanúsítottak volna (pl. O.K. prostitúciós illetén szolgáltatásának igénybevétele).

Ugyanakkor - szemben a Legfőbb Ügyészség álláspontjával - a II. rendű terhelt nem vezető beosztású.

A II. rendű terhelt esetében a (3) bekezdés mellett ez a minősítés a terhére irányuló felülvizsgálatot igényelne, ami kizárt, hiszen felülvizsgálati indítvánnyal a terheltek védői éltek [Be. 423. § (4) bekezdés].

A Btk. 250. §-a (2) bekezdésének a) és b) pontja között alapvető a különbség, mert a törvényi hangsúly az a) pont esetén magán a hivatalos személyen, míg a b) pont kapcsán a hivatalos személy által ellátott konkrét tevékenységen van.

A (2) bekezdés a) pontja alá tartozik, ha a hivatalos személy beosztása vezető beosztásúnak tekintendő, vagy az általa betöltött munkakör, ellátott feladatkör, a rendelkezésére bízott jogkör gyakorlása fontosabb ügybeli intézkedést jelent. A (2) bekezdés b) pontjáról van szó, amennyiben az előbbi körbe nem tartozó más hivatalos személy jár el egyébként fontosabb ügyben.

A „vezető beosztás” a korábbi magyar büntető anyagi jogban (1878. évi V. tc., 1961. évi V. törvény) nem szerepelt, azt a jelenleg hatályos Btk. iktatta be.

Az adott ügyben 3 különféle fogalom alkalmazása történt:

- „vezető” (II. rendű terheltnél: csoportvezető),
- „szolgálati előljáró” (II. rendű terhelt az I. rendű terhelt felé) és
- „vezető beosztású”.

A vezető általában az, aki az adott szervezeti egység élén áll, azt a sajátos jogosítványai folytán vezeti (igazgatja), azaz biztosítja a szervezeti egység működésének személyi és tárgyi feltételeit, rendeltetésszerű tevékenységét összehangolja, irányítja.

Van, amikor a „vezető” megnevezés egyértelműen vezető beosztást is jelent (pl. hivatalvezető, intézményvezető, főosztályvezető, osztályvezető, részlegvezető). Van, amikor a „vezető” megnevezés nélkül a vezető beosztás értelemszerűen következik a beosztás jogi természetéből (pl. elnök, igazgató, főtitkár).

A vezető beosztás azonban nem azonosítható egyszerűen a vezetői, vezetőkénti megnevezéssel.

A Btk. 137. §-ának 1. pontjában megjelölt hivatalos személyek közül vannak, akik eleve vezető beosztásúak [pl. a 137. § 1. pont c-d) alpont szerinti együttes megjelöléssel: állami vezető, ld. a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 6. § (1) bekezdés].

Ha jogszabály meghatározza az adott szervezeten belüli vezetői beosztásokat, akkor a jogszabályi meghatározottság irányadó, s annak köre nem tágítható, az ugyanis nyilvánvalóan a terhelt terhére eső kiterjesztő értelmezést jelentene. A jogszabályi értelmezés esetében vizsgálni kell annak hatályát. Nyilvánvaló

azonban, hogy amennyiben a jogszabályi meghatározás rendeltetése az adott fogalom rendeltetésével egybevág, akkor az ilyen jogszabályi meghatározás egyben kötelező értelmezés is.

A jelen esetben is erről van szó.

Az elkövetéskor és az elbíráláskor az igazságügyi és rendészeti miniszter felügyelete, irányítása alá tartozó fegyveres szerveknél rendszeresített hivatásos beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 19/2008. (IX. 18.) IRM rendelet határozta meg a rendőrségi szervezeten belüli vezető beosztásokat [3. § (1) bekezdés], amelyek helyi szinten a rendőrkapitányság osztályvezetői jogállású őrsparancsnokával bezárultak (1. számú melléklet), így a II. rendű terhelte nem nevesített körzeti megbízotti csoportvezetői státusa nem tekinthető vezető beosztásúnak. A hatályos 65/2011. (XII. 30.) BM rendelet sem változtatott ezen.

Megjegyzni a Kúria, hogy e tekintetben közömbös a II. rendű terhelte védője által korábban hivatkozott, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Körzeti Megbízotti Szabályzata kiadásáról szóló 11/1995. (VIII. 30.) ORFK utasítás (mellékletbeli) IV.51. pontja, mely szerint a körzeti megbízotti szolgálat közvetlen irányítását a rendőrkapitány, a közrendvédelmi (közbiztonsági) osztályvezető, körzeti megbízotti alosztályvezető, vagy az őrsparancsnok végzi.

A hivatkozott pont ugyanis nem egy adott csoport, hanem a szolgálat egészének közvetlen irányítóját jelöli meg. Mindemellett a körzeti megbízotti csoportvezető kötelességét, felelősségét és jogosultságát valójában a melléklet I.5. pontja határozza meg.

Kétségtelen, hogy a csoportvezető egy csoportnak a vezetője, s ilyen értelemben természetesen vezető, azonban önmagában ez jelen esetben nem azonosítható a - fentebb kifejtettek szerinti - tételes jogszabályi rendelkezéssel meghatározott vezető beosztással.

Megjegyzni továbbá a Kúria, hogy az elkövetés és az elbírálás idején hatályos, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 2. §-ának d) pontja szerint e törvény alkalmazásában szolgálati előljáró a hivatásos állomány tagjával szemben a magasabb szolgálati beosztásánál fogva parancs, intézkedés kiadására vagy munkáltatói jogkör gyakorlására jogosult személy.

A Hszt. a fegyveres szervezet hierarchikus belső viszonyrendszerébe helyezett szolgálati előljárói fogalmat eltérő szempontok alapján határozza meg, és ez az eltérő rendeltetésű fogalom sem léphet a vezető beosztás külön jogszabály általi tételes meghatározottságának a helyébe. Nem is volna alkalmas arra (ilyen alapon pl. a járőrparancsnok is vezető beosztásúnak lenne tekintendő).

Az elkövetés és az elbírálás idején hatályos 11/1997. (II. 18.) BM rendelet 1. melléklete a körzeti megbízotti csoportvezetőnek nem adott munkáltatói jogkört, az helyi szinten általában a rendőrkapitányt és egyedül a készenlét elrendelése vonatkozásában a szolgálati előljárót illette.

Összegezve: ha jogszabály határozza meg az adott hivatalos személy vonatkozásában a vezetői beosztásokat, akkor a tételesen megszabott kör nem tágítható, így az is közömbös, hogy a II. rendű terhelt csoportvezető, és az I. rendű terhelt szolgálati előljárója is volt.

A Kúria végül rámutat arra, hogy a bíróság - a tett-azonosság körében maradva - akkor is megállapíthatja a minősített esetet, ha az ügyész nem módosítja a vádat [1/2007. BK vélemény A.I.3.h) pont].

Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek a vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt, s a támadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban az I. rendű terhelt vonatkozásában kirendelt védői díjként felmerült bűnügyi költséget a Be. 429. § (1) bekezdése záró fordulata alapján az állam viseli.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2012. október 2.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

írnok
BÉ